herpy

FRØER

Amani Forest Treefrog

Leptopelis vermiculatus

En stor, storøjet træfrø fra regnskoven i det østlige Tanzania, der optræder i en grøn og en brun fase: grøn med fine sorte pletter eller brun med en mørk trekant på ryggen. *Leptopelis vermiculatus* er nataktiv, bliver op til 9 cm og er sjælden i fangenskab. Arten er truet i naturen og kræver et fugtigt, højt terrarie med kølige nætter.

Familie: Arthroleptidae Tidligere navn: *Hylambates vermiculatus*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**3-9 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**4-8 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov og bjergskov**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-27 °C**
Temperatur, nat	**18-21 °C**
Luftfugtighed	**65-85 %**
Vand	**Vandskål** dybde 3-5 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudser i vand**
Æglægning	**På jorden**
Æg pr. lægning	**50-200**
Larvetid	**60-120 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter og færdigfoder**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
IUCN	**Truet (EN)**

Arten er ikke opført på CITES-listerne, så der kræves ingen CITES-papirer. Dyr i handlen er ofte vildfangne. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Leptopelis vermiculatus er en stor træfrø i familien Arthroleptidae. Hunnerne bliver op til omkring 9 cm fra snude til kloak, mens hannerne er langt mindre og oftest 3-5 cm. Øjnene er store og gyldne med brune streger og pletter, og tåpuderne er brede, så frøen klatrer let. Trommehinden er tydelig.

Arten har to meget forskellige farvefaser. I den grønne fase er ryggen kraftigt grøn med spredte, fine sorte pletter, mens siderne er marmorerede i sort og hvidt. Hos nogle dyr har underbenene, underarmene og overlæben hvide pletter med mørk kant. I den brune fase er dyret brunt med en uregelmæssig, mørkere trekant på ryggen, tilfældige lyse og mørke pletter på ryg og ben og ofte en mørk stribe fra trommehinden og halvvejs ned langs siden. Bugen er cremehvid i begge faser. Mange unge dyr er grønne og skifter til brunt, når de bliver voksne, så den grønne fase er ofte et ungdomstræk.

Arten blev beskrevet i 1909 af George Albert Boulenger under navnet *Hylambates vermiculatus*. Den ligner *Leptopelis flavomaculatus*, som i den grønne fase mangler de fine sorte pletter på ryggen, og som i den brune fase har en hvid plet på albuen.

Hudgift er ikke dokumenteret hos arten, og den regnes ikke for giftig. Frøer skal alligevel håndteres så lidt som muligt, og hænderne vaskes efter kontakt med dyr og terrarium (se afsnittet om sundhed). Levetiden er ikke dokumenteret. Dyr på mindst fire år kendes fra fangenskab, og 4-8 år er et skøn.

Udbredelse og levested

Leptopelis vermiculatus er endemisk for Tanzania og findes i bjergskovene i den østlige del af landet. De fleste fund stammer fra Usambarabjergene i det nordøstlige Tanzania, især omkring Amani i Østusambara, men arten er også fundet længere sydpå i de centrale og sydlige dele af Tanzanias skovklædte bjerge.

Udbredelsen er spredt og knyttet til fragmenter af skov, og arten er opført som truet i naturen. Tab af skov er den største trussel for arter, der er bundet til bjergskov.

> **Oprindelig udbredelse:** Tanzania.

LEVESTED

Arten lever i lukket, fugtig tropisk regnskov med tæt kronetag mellem omkring 900 og 1.800 meters højde. Skovene i Usambarabjergene er fugtige, og i den højde er luften køligere end på kystsletten. Dyrene er mest aktive i skumringen og om natten og lever hovedsageligt i buske og træer, hvor de jager insekter.

Hannerne kalder, mens de sidder i vand, og er meget territoriale. De har to kald: et gentaget "ga-ga-ga", som lokker hunnerne til, og et rullende "rrrrrrr-ga", som holder andre hanner på afstand. Hvor og hvordan arten yngler, er ikke dokumenteret i detaljer. Hos slægten *Leptopelis* begynder yngletiden normalt med de kraftige regnskyl i begyndelsen af regntiden. Æggene lægges i en rede i jorden eller mudder nær vand og ikke direkte i vandet, og haletudserne kommer i vandet, når regnen oversvømmer reden.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Leptopelis vermiculatus*, og dyr i handlen er ofte vildfangne. Klimaet i bjergskovene, hvor den lever, er fugtigt og forholdsvis køligt, så terrariet skal være fugtigt og have køligere nætter. Tal, der ikke er dokumenteret for arten, er sat ud fra levestedet eller lånt fra slægten.

To voksne dyr skal have et terrarie på mindst 45 × 45 × 60 cm (længde × bredde × højde). Til en hun med to hanner skal terrariet være mindst 60 × 45 × 60 cm. Hunnerne er aggressive over for hinanden og ofte også mod andre arter, så hold kun én hun pr. terrarie og kun sammen med en eller to hanner. Arten kan ikke holdes sammen med andre arter af slægten *Leptopelis*.

Gør terrariet højt og tæt beplantet, så dyrene har klatreveje og skjul i flere højder. Egnede planter er philodendron, gyldenranke, bregner og bromelier. Tilføj grene af drivtømmer, bambus og korkbark på tværs og på skrå som siddepladser. Bunden kan være kokosmuld blandet med bark og et lag blade på overfladen. Indret en bred, lav vanddel (se afsnittet om vand). Ventilationen skal være fin, men ikke så kraftig, at luftfugtigheden falder. Låget skal slutte tæt, for arten springer godt.

Vildfangne dyr holdes den første måned i et enkelt opsat karantæneterrarie med køkkenrulle og et par skjul. Det gør det lettere at holde øje med dem, og de smitter ikke eventuelle andre dyr.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

TEMPERATUR

Om dagen skal temperaturen i terrariet være 22-27 °C, og om natten skal den falde til 18-21 °C. Nattefaldet svarer til et højlandsklima og er sundt. Arten lever mellem 900 og 1.800 meters højde i skygge under tæt kronetag og skal ikke have en varm plet under en pære.

Temperaturen må ikke komme over 28 °C i længere tid. Hold terrariet væk fra sydvendte vinduer, og mål temperaturen på flere steder med et digitalt termometer. Er det koldt i rummet om vinteren, kan en svag varmemåtte på siden af terrariet eller en lav pære på termostat hæve temperaturen.

En køligere periode på omkring tre måneder, hvor temperaturen sænkes omkring 5 °C, kan gives, men er ikke nødvendig. Fodr lidt mindre i den periode.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG FORSTØVNING

Luftfugtigheden skal ligge på 65-85 %. Forstøv terrariet med lunkent, rent vand en gang om aftenen og gerne let en gang igen om morgenen, så blade og vægge er våde, og luften bliver fugtig. Frøerne drikker og optager vand fra blade, så våde blade er vigtige. Lad terrariet tørre lidt op i løbet af dagen, og hold luften i bevægelse med fine netåbninger, så den ikke bliver stillestående og muggen.

Er luften for tør, sidder frøerne sammenkrøbet og går ikke på jagt, og huden bliver mat. Er luften for fugtig og stillestående, øges risikoen for hud- og svampeproblemer.

VAND OG VANDKVALITET

Giv dyrene en bred, lav vandskål på 3-5 cm vand, som holdes fuld hele tiden. Hannerne kalder, mens de sidder i vand, så skålen skal være stor nok til, at en hun og to hanner kan sidde der. Giv dem en let vej op og ned med sten, bark eller en plante, så de ikke drukner.

Frøerne skiller sig af med ekskrementer i vandet, så skålen skal tømmes og skylles hver dag. Brug postevand tilsat vandbehandler, regnvand eller osmosevand tilsat mineraler til akvarier. Vandet må ikke indeholde klor eller kloramin.

Padder optager vand og opløste stoffer gennem huden, så rengøringsmidler, sæbe, creme og hånddesinfektion må ikke komme i kontakt med skålen eller terrariet. Skyl skålen med rent vand, og brug ikke sæbe.

LYS OG UVB

Arten er mest aktiv i skumringen og om natten og lever i skyggen under tæt skov. Den skal have et lysrør eller en LED-lampe med en farvetemperatur på 5.000-6.500 K, som dækker hele terrariet, så planterne trives. Tænd lyset 12 timer om dagen på et tænd-sluk-ur, og sluk det helt om natten.

UVB er ikke nødvendigt, og hvordan arten påvirkes af UVB, er ikke undersøgt. Et lysrør med lav UVB-udstråling (Ferguson-zone 1) er et rimeligt tilskud og kan placeres over nettet i den ene side, så dyrene selv kan vælge skygge. Tilbyd altid planter og skjul, så dyrene kan trække sig ud af lyset.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Arten tager alle insekter, den kan overmande, og er en glubsk jæger. Grundfoder er middelstore til store fårekyllinger. Tropiske kakerlakker er et godt supplement, og de holdes let som egne foderkulturer. Til unge dyr bruges små fårekyllinger, bananfluer og springhaler, afhængigt af størrelsen.

Voksne dyr fodres hver anden dag med 4-6 fårekyllinger eller tilsvarende pr. dyr. I den køligere periode skæres mængden ned. Giv ikke mere, end dyrene æder i løbet af natten. Unge dyr fodres hver dag. Fjern døde og uspiste foderdyr om morgenen, så de ikke forurener vandet.

Pudr foderet med et fosforfrit kosttilskud med kalk og D3 hver anden fodring og med et tilskud af multivitamin med vitamin A i form af retinol en gang om ugen. Unge dyr får tilskud hyppigere, fx hver fjerde dag. Smid tilskud ud, når de har været åbnet i tre til seks måneder.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Leptopelis vermiculatus er nataktiv og territorial. Om dagen sidder dyrene stille og skjult i planter, og i skumringen og om natten jager de og kalder. Hannerne er højrøstede og forsvarer deres plads, især ved vandet, så terrariet hører ikke hjemme i et soveværelse.

Hunnerne er aggressive over for andre hunner og andre arter, og derfor holdes kun én hun sammen med en eller to hanner. Er der for mange hanner i for lidt plads, bliver de stressede, og dyrene skal flyttes. Giv dem mange skjul og siddepladser i forskellige højder, så de kan gå af vejen for hinanden.

Frøerne skal helst ikke håndteres. Huden optager stoffer fra hænderne, og dyrene bliver let stressede. Er det nødvendigt, bruges våde, rene hænder uden sæbe og creme. Flyt dyrene med en lille plastikbeholder, når der gøres rent, og åbn terrariet langsomt, for dyrene hopper let ud.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne kendes på deres kald, og de er mindre end hunnerne. Hunnerne er kønsmodne ved 5-6 cm og har da den brune dragt. Hannerne er normalt 3-5 cm og beholder af og til den grønne ungdomsdragt. Alder ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Til avl holdes en hun sammen med en eller to hanner.

PARRING

Hos slægten *Leptopelis* begynder yngletiden normalt med de kraftige regnskyl i begyndelsen af regntiden. Avl af *L. vermiculatus* i fangenskab er ikke dokumenteret. Det bedste bud er en periode med lidt køligere og tørrere forhold efterfulgt af kraftig, daglig forstøvning, der efterligner regntiden. Hannerne kalder fra vandet og forsvarer deres plads.

ÆG OG HALETUDSER

Hos slægten *Leptopelis* lægges æggene i en rede i jorden eller mudder nær vand, og haletudserne kommer i vandet, når regnen oversvømmer reden. Antallet af æg pr. lægning er ikke dokumenteret for *L. vermiculatus*; tallet i boksen er et skøn ud fra slægten.

Til avl skal terrariet have et lag fugtig jord eller mudder ved vandet, hvor hunnen kan grave en rede, og et vandparti, hvor haletudserne kan leve. Yngelpleje er ikke dokumenteret, og forældrene antages ikke at passe æg eller haletudser.

METAMORFOSE

Klæktid og larvetid er ikke dokumenteret for arten. Hos slægten klækker æggene, når regnen oversvømmer reden, og haletudserne skal leve i vand med tilgang til foder. Tallet for larvetiden i boksen er et skøn og er lånt fra slægten. Når forbenene kommer, flyttes de unge dyr til en lav vandbeholder med let adgang til land og fugtige skjul. Først når halen er væk, skal de have mad.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger opdrættes i ventilerede plastbokse med fugtigt underlag, blade og let forstøvning. Fodr dem hver dag med bananfluer og små fårekyllinger, pudret med kalk og D3. Sorter ungerne efter størrelse, for de større æder de mindre, og hold unge dyr adskilt, til de har fået størrelse. De grønne unger skifter ofte til brunt, når de vokser.

Sundhed og typiske fejl

Vildfangne dyr har ofte en hård tid bag sig, så arten er ikke for begyndere. De typiske problemer er:

- Sygdom og afmagring efter transport. Vælg dyr med fyldig krop og klare øjne, hold dem i karantæne i mindst en måned, og fodr jævnligt de første uger.
- Bakterier i huden. Bylder på ryggen kan skyldes en bakterie, der ligner *Brucella inopinata* og potentielt kan smitte mennesker. Vask altid hænder efter kontakt med frøer og terrarium, og kontakt en dyrlæge, hvis du ser knuder.
- Dårlig vandkvalitet, som kan give hud- og svampeproblemer. Skift vandet dagligt, og undgå klor, sæbe og andre kemikalier.
- For høj temperatur eller for lav fugt, som tørrer huden ud. Hold temperaturen under 28 °C og fugtigheden på 65-85 %.
- Mangel på kalk og vitaminer, som viser sig som svaghed og krumme ben. Brug et tilskud som beskrevet under foder.

Et sundt dyr er vagtsomt og har glat hud uden sår. Søg dyrlæge med forstand på padder, hvis en frø taber sig, ikke spiser, har sår, knuder, hævelser eller rød hud, eller sidder slap og sløv.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.